

పీట

సన్యాసయ్య కుడి చేతిలో పీటతో నడుస్తున్నాడు. రెండో చేతిలో ఒక సంచి
....అందులో ఒక పాత ధోవతి మరో పొట్టి చేతుల చొక్కా.....ఒక కొత్త ఖరీ
దైన ధోవతుల చావు.... ఇత్తడి చెంబు కొత్తది.... ఇన్ని ఉన్నాయి.

అవిటి కాలితో, దీర్ఘకాలిక కీళ్ళనొప్పుల వ్యాధితో ఊరు విడిచి ఇంత దూరం
నడిచాక రోడ్డు పక్కన ఆగి చేతిలోని బరువులు కింద ఉంచి ఉచ్చురని నిట్టూ
ర్చాడు. తర్వాత వొదులుగా ఉన్న కళ్ళజోడు — పాతది—ఒక చేత్తో తీసి పట్టు
కుని మాసిన ఉత్తరీయంతో ముఖం తుడుచుకుని మళ్ళీ కళ్ళజోడు ముఖానికి తగి
లించుకున్నాడు.

పక్కనే ఒక టీ దుకాణం. జనం పలుచగా ఉన్నారు. చుట్టూ ఇళ్ళూ, ఊరు
లేకపోయినా బస్సు ఆగేది అక్కడ కాబట్టి ఆ టీ స్థాలు నడుస్తున్నది.

సన్యాసయ్య అక్కడి రాతిబల్లమీద కూర్చుని “బస్సిక్కడేనా ఆగేది?” అని
అడిగాడు.

మాసిన చెక్కబల్ల వెనుక ఎత్తుపళ్ళవదొకడు నోరార నవ్వుతూ “ఇక్కణ్ణే.
....ఇంకా బైముండాది” అని చెప్పాడు. ఎక్కడివాడో.... నూత్యభాష తెలుగు
కాదని తెలుస్తూనే ఉంది.

సన్యాసయ్య పీటను రాతి బల్లకు ఆనించి ఉంచి “శుభ్రంగా....ఒక టీ ఇప్పు”
అన్నాడు. లోలోపల “ఇప్పుడే కదా, అరగంట కాలేదు, చిక్కటి కాఫీ రెండు

గ్లాసులు తాగి బయలుదేరాను" అనుకున్నాడు. నవ్వాచ్చింది కూడా. అయితే, 'ఈ అరగంట సేపూ నడుస్తూనే ఉన్నాను కదా' అని సంజాయిషీ ఇచ్చుకున్నాడు.

జేబులో నుంచి బీడీకట్ట ఇవతలికి తీసి, రెండు చేతుల మధ్య ఉంచుకుని చూపుగా నలిపాడు. ఆ తర్వాత ఒక బీడీని ఎంచుకుని ఇవతలికి తీశాడు. మిగిలిన బీడీలకట్ట జేబులో పడేసుకున్నాడు. 'చురచుర' మంటూ బీడీ వెలిగింది. పొగ పీల్చి వొదులుతూ ఎదురుగా కనుపించినంతమేర చూపు సారించాడు.

ఏమి సీమ ఇది!

కనుచూపు మేర అంతా, ఎంత దూరమైనా వెళ్ళు, కన్నుల పండువుగా.... అందంగా....వచ్చవచ్చగా....భగవంతుడు భూమిని సృష్టించి, పని పూర్తి అయ్యాక తన దగ్గర మిగిలిపోయిన ముదురాకుపచ్చ రంగు అంతా ఇక్కడ కుమ్మరించి ఉండాలి. టీ అందుకుని చప్పరిస్తూ ఉండగా తన ఊరూ, ఉద్యోగమూ, ఇల్లూ, పెళ్ళాం పిల్లలూగుర్తుకువచ్చారు. 'ఆ భగవంతుడు మరీ పక్షపాతి కాకపోతే,కొంచెం ఆకుపచ్చ రంగు అటువైపు కూడా ఒలికించి ఉండకూడదా' అనిపించింది. అక్కడ మైళ్ళకొద్దీ దూరం ప్రయాణం చెయ్య.... ఎక్కడా ఆకుపచ్చ రంగే కనిపించదు. కొండలు, గుట్టలూ తప్ప పైరుపచ్చలు నాస్తి. నువ్వులూ ఆముదాలూ వంటి మెట్ట పంటలే అన్నీ. తుఫానులే తప్ప మామూలు వర్షసాతం ఉండదు. పిచ్చిపొదలు తప్ప ఫలవృక్షాలు ఉండవు. వేడిగాడ్పులే తప్ప మంచులయాలిలాలు ఉండవు. టీ తాగడం ముగించి సన్యాసయ్య దుకాణం వాడికి చిల్లర ఇచ్చాడు. అప్పుడు టీ దుకాణం వాడి చూపు పీట మీద పడింది.

"కొన్నారా సామీ?" అని అడిగాడు.

సన్యాసయ్య తల అడ్డంగా ఒకసారి నిలువుగా మరోసారి ఊపి ఊరు కున్నాడు.

తర్వాత "బస్సెంతసేపట్లో వాసుంది?" అని అడిగాడు.

"రావాలి....రావాలి" అన్నాడు టీ దుకాణం వాడు.

వారం రోజుల కిందట వచ్చింది ఉత్తరం. మామూలు కార్డు. ఒక ఫోటో. ఫలనావారు.... ఫలానా తేదీ — స్వర్గస్థులైనారు.... ఫలానా తేదీ నుంచి కర్మలు వగైరా.... గావున తెలియజేయడమైనది. ఇదీ ఉత్తరం.

దాన్ని తొందరపడి చింపేయకుండా ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి భార్యకు చెబితే, ఆమె గర్తు చేసుకుని మరికొన్ని వివరాలు చెప్పుకొచ్చింది. పోయినవాడు తనకు వరుసకు అన్నగారవుతాడు. ఎలాగో ఏమో తెలీదు .... మొత్తానికి ఏదో బాద రాయణ సంబంధం .... 'పోవాలా, వాణ్ణా' అని అని చర్చ.

“ఇప్పుడు ఎవరుపోతారు అంతదూరం చార్జీలు పెట్టుకుని? అసలే నెలాఖరు రోజుల్లో ఎందుకొచ్చిన తంటా” అని తాను ....

“కాదండీ .... వెళ్ళకపోతే తప్పంటారు పెద్దవాళ్లు .... కుభకార్యానికై నా ఫతవాలేదు కానీ, ఇలాంటివాటికి వెళ్ళకపోతే మంచిదికాదు. వెళ్ళి ఆనాటికి నలుగురు అయిన వాళ్ళతోపాటు మీరూ కాసిని నువ్వులూ, నీళ్ళూ వొడిలి రండి” అవి కార్య.

“పైగా ఆ స్వర్గస్తుడు మహా సంపన్నుడు .... బాగా కలిగిన కుటుంబం. అంతేగాక, ఏదో పెద్ద ఉద్యోగం చేసి బాగా సంపాదించాట్ట. మీ అమ్మగారు చెబుతూ ఉండేవారు. అంతేగాదు, ఇంతగా గుర్తుంచుకుని ఉత్తరం రాశారు. అది విశేషమే” ఇలా సాగింది ఆమె ధోరణి.

సన్యాసయ్య వెంటనే ఏమీ తేల్చుకోలేదు. భార్య కూడా ఆ తర్వాత ఒత్తిడి చేయలేదు. కానీ సన్యాసయ్యకు లోలోపల వెళ్ళాలనే కోరిక సారవంతమైన మనోక్షేత్రంలో చిన్న విత్తనంలాగా పడి క్రమక్రమంగా మొలిచి, ఏవుగా పెరిగి, అంత లోనే మహా వృక్షం అయింది. ఎంతో ఆలోచించి, ఎన్నో రెక్కలు కట్టుకుని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యం ‘మనవాళ్ళందర్నీ చూసినట్టా ఉంటుంది. తరువాత ఈ గానుగెద్దు జీవితం, తాను పనిచేసే షాపు, ఆ చాకిరీ, ఈ న్యూసెన్సుకు దూరంగా మూడు నాలుగు రోజులపాటు హాయిగా గడిపినట్టా ఉంటుంది. అన్నిటికీ మించినది తన జిహ్వాచాపల్యం.

ఆ తర్వాత అతనింకేమీ ఆలోచించలేదు. యజమాని దగ్గరికి వెళ్ళి ఆ ఉత్తరం చూపించి ‘పోయినవాడు’ తన కెంత ముఖ్యుడో; ఆస్తువో, ఈ సందర్భంలో వెళ్ళకపోతే ఎంత అప్రతిష్టో వివరించాడు. యజమాని అంతా విని “నాకు తెలుసులేవయ్యా! ఇటువంటప్పుడు వెళ్ళకపోతే మహా తప్పు ....” అన్న తర్వాత ఆయన దగ్గరే ఖర్చులకని డబ్బు తీసుకుని ప్రయాణమై వచ్చాడు.

మూడు రోజుల్లో, సరిగ్గా చెప్పాలంటే మూడున్నర రోజులు .... ఎలా గడిచిపోయాయి? బహుదూర ప్రయాణం చేసి వచ్చిన తనను ఇక్కడి వారు ఎలా ఆదరించారు? మృతుడి ముఖమైనా ఎప్పుడూ చూసి ఎరుగని తనను ఎంత ప్రముఖంగా చూశారు !

అసలు ఇది చావులాగుందా? పండుగాలాగుంది.... ఏమీ సందడీ, ఏమీ కోలాహలం. అన్నిటికీ మించి ఏమీ తిండి! రోజూ ఉదయయే కాఫీ.... చిక్కటి పాల కాఫీ! పాలు కావాలంటే పాలు.... పాల గ్లాసులో రూపాయ్ నాణెం పడేయ్.... తేలుతూ వుంటుంది వేణ్ణీళ్ళ స్నానం....లేదా....రెండునిమిషాల నడకతో హాయిగా

నదీ స్నానం.... ఫలహారాలు.... మళ్ళీ మళ్ళీ కాఫీలు. చేయించేవాడు చాదస్తపు బ్రాహ్మణుడే అయినా, మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకల్లా కర్మ కాండలు ముగించి లేచే వాడు. వెంటనే భోజనాలు - మధ్యాహ్నం నిద్ర.... లేవగానే మళ్ళీ ఫలహారం.... కాఫీలు.... రాత్రి తొమ్మిది అయ్యేసరికి మళ్ళీ అద్భుతమైన భోజనం.... అరిటాకు భోజనం (అది తవకు భోగమే కదా!) చల్లని గాలి.... చుట్టూ ముదురాకు వచ్చ రంగు పొలాలు.... చెట్లు.... చేమలు.... కొబ్బరి- మామిడి తోటలు. మూడు రోజులూ ఇల్లూ, వాకిలీ, పెళ్ళాం, పిల్లలు, షాపులో నడుం విరిగే చాకిరీ - ఏమీ గుర్తు రాలేదు.

చివరకు ఈనాడు ఉదయం ఏదో కార్యక్రమం.... అన్నీ దానాలు.... తాను అలా చూస్తూ నిలబడ్డాడు. గోదానం అంటే నిజంగా వత్స సమేతంగా ఆవు .... సువర్ణదానం.... భూదానం వంటివి.... అన్నీ రెపరెపలాడే పెద్ద నోట్లు.... కట్టలు కట్టలు.... ఉన్నట్టుండి తనను పిలిచారు. కూర్చోమన్నారు. ఈ పీట.... చెంబు ఇచ్చారు. ఖరీదయిన ధోవతుల చావు.... తాంబూలంలో కొన్ని నోట్లు అందించారు. అన్నీ గ్రహించి తన కాళ్ళకు నమస్కరించిన కుర్రవాణ్ణి అక్షింతలు వేసి ఆశీర్వా దించి ఇవతకి వచ్చాడు తాను. పక్కకు వెళ్ళి నోట్లు రెక్కపెట్టుకున్నాడు.... నూట పదహార్లున్నాయి.

* * *

మధ్యాహ్నం భోజనం చేసి బయలుదేరాడు. పదమూడో రోజు కదా, ఇక ఉండరాదు. రోతట్టు ఊరి నుంచి ఆరగంట నడిచి రోడ్డు మీదకు చేరుకున్నాడు. ఇంకా బస్సు రాలేదు. మూడు బస్సులు మారి మూడు వందల మైళ్ళు ప్రయాణం చేయాలి. ఇప్పుడు సన్యాసయ్య పీటవంక చూశాడు. పెద్దది.... చాలా అందంగా.... అద్భుతమైన పనివాడితనంతో మెరుస్తున్నది. డెకొలామ్ తళతళ.... నాలుగు పక్కల రోహపు బిళ్ల తళతళ.

‘ఇది దేనికి ఇచ్చినట్టు’ అనుకున్నాడు సన్యాసయ్య. ‘బహుశా చనిపోయిన వాడికి స్వర్గంలో ఈ పీట అమరుతుందేమో! రంభాద్యప్పరసల దివ్య నాట్యాన్ని దీవి మీద ఆసీనుడై తిలకిస్తాడేమో? అలా అయితే, మంచి సోఫా నెట్టు ఇవ్వడం జెజురు కదా’ అనుకుని నవ్వుకున్నాడు. ‘ఇదికాక స్వర్గంలో ఇంకా ఎన్ని కావాలి? అక్కడ నడక కష్టం కదా? ఒక మోటారు సైకిల్ - చిన్నదో చితకదో - దానం ఇస్తే మేలు కదా? కనీసం ఒక సైకిల్ ఇచ్చి ఉన్నా జాగుండేది’. సన్యాసయ్య మళ్ళీ తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు. ‘మరి ఈ చెంబు? ఇదెందుకో అనిపించింది కూడా. అంతలో బస్సు కనిపించింది. సన్యాసయ్య హడావిడిగా లేచి నంచి, పీట తీసుకుని బస్సు ఎక్కాడు. బస్సు వెంటనే కదిలింది. రోపల హాయిగా కూర్చునేందుకు చోటు లేకపోయినా, ఎవరో జాలి తలచి జరిగితే నర్దుకుని కూర్చున్నాడు.

ఇక ఎన్ని గంటలు ప్రయాణం? కనీసం ఇంకా రెండు బస్సులు మారాలి. చివరి ప్రయాణం నూట ఇరవై మైళ్ళు పై మాతే.

ఈ పచ్చ పచ్చని అందాల నేల దాటి.... ఊళ్ళూ, పట్టాలూ గడిచి.... నదులూ కాలువలూ దాటి.... ఎర్ర ఎర్రని తన నేలకు.... వేడివేడిగా ఉండే తన ఊరికి.... ఉప్పురిసిన గోడల ఇంటికి.... తలనొప్పి పుట్టించే జీవితానికి....

ఇప్పటికి సగం ప్రయాణం అయింది. బస్సుదిగి ఒక అవరిచితమైనచోట.... బస్టాండ్లో కూర్చున్నాడు. రాత్రి పొద్దుపోయింది చుట్టూ చీకటి. ఒకపక్కన కూర్చుని సంచి ఒళ్ళో పెట్టుకుని, పీట పక్కన ఉంచుకొని, సంచిలో నుంచి పెద్ద పొట్లంగా కట్టి లాసు బయలుదేరేటప్పుడు వారిచ్చిన బూండి తినడం ప్రారంభించాడు.

ఎంతకూ బస్సు రావడంలేదు.

ఒళ్ళు విరుచుకున్నాడు. ఒళ్ళంతా నొప్పులు.... కీళ్ళ నొప్పులు.... ముంచు కొస్తున్న నిద్ర....

అంతలో “ఈపీట ఎంతయిందండీ?” అన్న ప్రశ్న వినిపించి పక్కకు చూశాడు.

ఎవరో మధ్య వయస్కుడు అడుగుతున్నాడు.

“మిమ్మల్నే- ఎంతకొన్నారు?” అని అడిగాడాయన మళ్ళీ. పక్కనే భార్య కాబోలు “చాలా ఖరీదు ఉంటుంది” అన్నది.

సన్యాసయ్య ఊరికే వచ్చిందాడు. బదులు పలకలేదు. ఆయన పీటను చేతుల్లోకి తీసుకుని బదువు, నగిషీ, వనివాడితనమూ వగైరాలు చూసి ఆమెతో “ఎంతుంటుందంటావు?” అన్నాడు.

సన్యాసయ్య నవ్వి “మీరే చెప్పండి” అన్నాడు.

ఆమె “ఉంటుంది.... దెబ్బయ్యో .... ఎనభయ్యో .... వంద లోపు....” అంటున్నది.

సన్యాసయ్య హఠాత్తుగా “మీక్కావతిస్తే తీసేసుకోండి....” అన్నాడు. ఆయన ఆశ్చర్యపోయి అంతలోనే “అంత డబ్బు ఉన్నట్టులేదే .... అరవయ్యో అరవై అయిదో ఉన్నాయంటే.... నిజంగానే ఇచ్చేస్తారా?” అన్నాడు.

“అలాగే.... అరవయ్యో ఇవ్వండి చాలు” అన్నాడు సన్యాసయ్య.

ఆయన వెంటనే జేబులో నుంచి డబ్బు తీసి “చార్జీలకు మాత్రం ఉంచుకున్నాను. ఇదుగో అరవై రూపాయలు” అంటూ సన్యాసయ్యకు నోట్లు అందించాడు.

సన్యాసయ్య “ముచ్చటపడ్డారుగా. తీసుకోండి.... ఆసలు దాన్ని అవసరం ఉండి కొనలేదునేను.... ఒకదెనరో వెంటపడ్డాడు. తిండికి లేదు....” అని ప్రాణం

తీశాడు. కొన్నాను .... అంతే" అన్నాడు. కాస్సేపటికి ఏదో బస్సు వచ్చింది. ఆ దంపతులు వెళ్ళిపోయారు. సన్యాసయ్య నంచి ఒక్కో పట్టుకుని ఆవులించి చిటికె వేసి లెక్కలు చూసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత చాలా సంతృప్తిగా కూర్చున్నాడు. అప్పుడు వచ్చింది బస్సు. దూరంగా ఆగింది.

అతడు హడావిడిగా లేచి పరుగెత్తాడు.

కండక్టరు తలుపు పూర్తిగా తీయనైనా తీయకుండా "ఖాళీ లేదు.... ఖాళీ లేదు" అని విదిలించి పారేస్తున్నాడు.

సన్యాసయ్య కండక్టరును ప్రాణే రుపడ్డాడు. "చాలా దూరం పోవాలి. వెళ్ళక పోతే ప్రమాదం.... ఉద్యోగం ఊడిపోతుంది. నిలబడతాను పోనీ."

"అసలు లోపల చోటే లేదు. తెల్లవార్లు దిగేవాళ్ళే లేరు. నిలబడేందుకు కూడా వీలేదు...." అంటున్నాడు కండక్టరు.

సన్యాసయ్య వినిపించుకోకుండా బతిమాలాడు.

కండక్టరు ఏమనుకున్నాడో ఏమో తలుపు తీశాడు.

"వెనక్కి నిలబడాలి.... తర్వాత అనుకుని ప్రయోజనం లేదు...."

సన్యాసయ్య లోపలికి వెళ్ళాడు. సీట్ల మధ్య స్థలంలో కూడా సామాన్లనే.

బస్సంతా ఘోరంగా ఉంది. సీట్లలో జనం గాఢ నిద్రలో ఉన్నారు.

ఒకళ్ళ మీద ఒకళ్ళు వడిమరీ నిద్రపోతున్నారు.

ద్రైవరు బస్సును వేగంగా ముందుకు దూకించాడు.

టికెట్టు తీసుకుని, నంచిని ఒకచోట సీట్ల మధ్య కుక్కె పై రాడ్ పట్టుకుని నిలబడ్డాడు సన్యాసయ్య. ఒక కాలే అడుగున ఆనుతున్నది.

బస్సు పరుగెత్తుతున్నది. అటూ ఇటూ అంతా చీకటి.... అతని కాలు మొద్దు బారి రాతికాలులాగా తయారయింది. రాడ్ పట్టుకున్న చెయ్యి నొప్పి పుట్టింది. నిద్రా భారంతో కళ్ళు కూరుకుపోతున్నాయి. ఒళ్ళంతా జ్వరం తగిలినట్టు ఘోరంగా ఉంది. ఉన్నట్టుండి కూలబడితే బాగుండుననిపిస్తుంది. కానీ, వీలేదు. నిమిషాలు గడిచేకొద్దీ బాధ ఎక్కువైంది. దేవుడనే వాడుంది ఇప్పుడు ప్రత్యక్షమై 'ఏ వరం కావాలి?' అని అడిగితే 'ఏమీ వొద్దు .... కూర్చునేందుకు చోటు చూపించు స్వామీ చాలు' అంటాడు తాను. నరకం ఎక్కడో లేదు. తాననుభవిస్తున్నదే అనిపించింది. స్వర్గం కూడా ఎక్కడో లేదు. బస్సులో సీట్లలో స్థిరపడినవాళ్ళు అనుభవిస్తున్నదే అనిపించింది.

బస్సు మాత్రం ఆగడం లేదు. అందాలసీమ నుంచి రాళ్ళసీమకు పరుగెత్తు తూనే ఉంది.

*